

16.), *pratellus* L. (kert. VI. 2.), *Schönobius gigantellus* SCHIFF. (♂ VI. 9.), *Salebria semirubella* ab. *sanguinella* HB. (VIII. 23.), *Psammotis pulveralis* HB. (VII. 6.), *Scoparia ochrealis* SCHIFF. (V. 19.), *Pionea fulvalis* HB. (kert. VI. 27; VII. 17.) — **Tortricidae**: *Acalla hastiana* ab. *scabrana* HB. (csalétk. III. 2.), *Cacoecia podana* Sc. (♂ VII. 6; VIII. 15; ♀ VII. 6.), *strigana* HB. (erdőn VIII. 11.), *Cnephasia nubilana* HB. (kert. VI. 19.), *Doloploca punctulana* SCHIFF. (IV. 25.), *Phalonia Sneathmanniana* F. (V. 19.), *Phalonia rupicola* CURT. (lámpafény VIII. 16.), *Argyroproce rivulana* Sc. (rét. IX. 16.), *Ancylis Mitterbacheriana* SCHIFF. (kert. V. 19.), *Bactra lanceolana* HB. (kert. V. 29.), *Gypsonoma incarnana* Hw. (lámpafény VIII. 22.), *Tmetocera ocellana* F. (kert. VI. 10; VII. 5.), *Notocelia Uddmanniana* L. (kert. VI. 12.), *Epiblema Pflugiana* Hw. (lámpafény IX. 15.), *Carpocapsa grossana* Hw. (kert. VII. 18.), *Laspeyresia (grapholitha) funebrana* Tr. (V. 6., VIII. 22.) — **Pterophoridae**: *Amblyptilia (Platyptilia) acanthodactyla* HB. (lámpafény. VIII. 22.) — **Gelechiidae**: *Depressaria arenella* STNDF. (III. 15.—IV. 22.), *amanthiella* HEIN. (X. 15.), *aplana* F. (VII. 8.), *chaerophylli* Z. (IV. 26; V. 8.), *Borkhausenia unitella* HB. (VI. 10; VII. 12.), *lambdella* DON. (VI. 2. 26.), *Recurvaria leucateella* CL. (VI. 21.), *Gelechia pinguinella* Tr. (VI. 23.), *oppletella* H.-S. (VII. 9.), *cricketella* HB. (VII. 12.), *Lita artemisiella* Tr. (VII. 23.), *unctella* DGL. (V. 21.), *Xystophora conspersella* H.-S. (V. 6.), *Megacraspedus dolosellus* Z. (V. 27.—VI. 8.), jellemző e fajra, hogy azt mindig reggelre kelve a vizes kád tetejéről halásztam ki. — **Coleophoridae**: *Coleophora vitisella* GREGS. (lámpafény VIII. 11—24.), *anatipennella* HB. (VI. 10.) — **Gracilariidae**: *Gracilaria hemidactylella* F. (IV. 16.), *Coriscium Brogniardellum* F. (VII. 9.), *Lithocolletis dubitella* H.-S. (VII. 29.) — **Phyllocnistidae**: *Phyllocnistis suffusella* Z. (kert. VII. 29.) — **Scythrididae**: *Scythris chenopodiella* HB. (VIII. 30.) — **Hyponomeutidae**: *Scythropia crataegella* L. (VIII. 15.), *Cerostoma radiatellum* DON. (kert. VII. 1.), *aspersellum* L. (VII. 29.) — **Tineidae**: *Narycia monilifera* G. F. (IV. 29; V. 19.), *Trichophaga tapetiella* L. (VI. 3.), *Tinea granella* L. (kert. VIII. 13—21.), *lapella* HB. (kert. IV. 29; V. 6.), *Adela Degeerella* L. (kert. ♂ V. 14; ♀ V. 27.), *rufifrontella* Tr. (réten meringetve IV. 26.)

Magyarország Buprestidái.

Irtta: CSIKI ERNŐ.

III.

16. nem: *Anthaxia* Eschscholtz.

Az alsó állkapcsi tapogató utolsó íze hengeres vagy tojásforma. Az előtör hátának oldalai majdnem párhuzamosak, nagyon ritkán kissé íveltök, töve egyenesen lementszett vagy kétoldalt nagyon gyen-

gén öblös A mellő nyulványa a csúcson háromhegyű. A hátsó lábfej első íze hosszabb mint a második íz.

Ez a nem Ausztrália kivételével az egész Földön elterjedt, legtöbb faja azonban a palearktikus tájat lakja és faunánkban is eleendő képviselője van. Az egész Földről mintegy kétszáz faj ismeretes.

1. A szárnyfedők oldalszéle a váll mögött öblösen kimetszett és innen a csúcsig erősen keskenyedő, itt a has oldalát nem takarja, ez tehát felülről látható 2
- A szárnyfedők oldalszéle a váll mögött nem öblös, a szárnyfedők a has oldalát teljesen befedik. — 3. alnem: *Anthaxia* s. str. (*Paranthaxia* GOZ'S) 8
2. A csápok lapítottak, az ízek a negyedik íztől kezdve mindkét oldalon kiszélesedettek. — 1. alnem: *Cratomerus* SOL. 3
- A csápok egyszerűek, a csápízek a harmadik vagy a negyedik íztől kezdve a külső oldalon kissé fűrészesen kiszélesedettek. — 2. alnem: *Haplanthaxia* REITT. 4
3. A homlok lapos, legfeljebb gyengén bemélyedt, hosszabb elálló szőrökkel fedett. A hím zöld, az elülső csipők és egy tükörfényű folt az elülső combokon aranyos-biborszínű, a csápok kékszíűnek, tőízük zöldes, az utolsó két íz belső csúcsa vörös, az előtor háta korongján két hosszanti fekete sávval. A hátsó czombok megvastagodottak, a lábszárak a közepén kiszélesedők és fogacsázottak. A nőstények feje (a kékes-zöld fejtető kivételével), az előtor hátának oldalai és teste alul aranyos-biborszínű, a csápok, a lábak és a szárnyfedők kékszíűnek vagy kékes-zöldek, az előtor hátának két széles hosszanti sávja kékes-fekete. A nőstények utolsó haslemeze a csúcson kikanyarított. Hossza 9·5—15 mm. — Előfordul Európa déli felében, a Kaukázusban, Kis-Ázsiában és Algirban. Faunánkban elég ritka; termőhelyei: Budapest, Pilismarót, Pécs, Sopron, Pozsony, Gyöngyös, Herkulesfürdő, Orsova, Szent-Helena, Plavisevicza. (*trochilus* FABR., *elegantula* SCHRNK., *cyanicornis* OLIV., *Stephanellii* PETAGN., *femorata* VILL., *exaltata* FABR.) 1. *hungarica* SCOP.¹
- A homlok gödörszerűen bemélyedt. Élénkebb vagy sötétebb zöld vagy kékes-zöld, a homlok, az előtor háta és teste alul aranyos fénynyel, az előtor hátán két többé-kevésbé éles

¹ Ide tartozik az *A. scorzonerae* FRIV. (*Kriiperi* GANGLB.) is, melynek hazája Kelet-Rumélia, Törökország és Kis-Ázsia. Ezt a fajt az irodalomban Magyarországból is említik, a mi azonban csak tévedésen alapul. Kisebb mint az *A. hungarica* és attól a rövid szőrökkel fedett homloka alapján könnyen megkülönböztethető.

fekete hosszanti sávval. A mellet és a haslemezek szegélyét sűrű fehér szőrözet fedi. Hossza 7—8 mm. — Előfordul Dél-Oroszországban, a Kaukázusban, Cyprus szigetén (Larnaka, Stavro vuni) és nálunk az Allion hegyen Orsova mellett és Dalmáciában Cavtat mellett. (*adoxa* KÜST., *divina* REICHE).

2. *diadema* FISCH.

4. Az előtor hátán körülbelül egyforma nagy reczés köldök-pontok vannak, a melyek közepén szemcse emelkedik ki 5
 — Az előtor hátán sűrűn szemesézett alapon apró kerek köldök-pontok vannak, a melyek a középvonal felé kisebbek, szögletesek és elmosódottak 7
5. Az utolsó haslemez csúcsszegélye félköralakban erősen lehajló és előtte félköralakban bemélyedt 6
 — Az utolsó haslemez közepén a csúcs előtt kissé hosszúkás mély gödröske van. Érczfényű zöld, vagy feketés-zöld, az előtor háta nem ritkán kékes színű, a szárnyfedők pedig többé-kevésbé élénk aranyos-vörösek. A fej finoman és sűrűn ránczolva pontozott, az előtor háta finoman ránczolt és köldökszerű apró pontokkal fedett, a szárnyfedők elül erősebben, hátul gyengébben és elmosódottan ránczoltak. Hossza 4·5—6·5 mm. — Előfordul Közép- és Dél-Európában, Kis-Ázsiában és Észak-Afrikában. Faunánkban elterjedt és közönséges. (*chlorocephala* LUC., *chamomillae* MANNH.)

5. *cichorii* OLIV.

6. A szárnyfedők ránczolva pontozottak. A fej világosabb vagy sötétebb érczszínű vagy feketés-kék világosabb fejtetővel, az előtor háta kék vagy zöld, két nagy sötétkék folttal, a szárnyfedők érczfényű réz- vagy biborvörösek, tövükön háromszögű aranyos-zöld vagy aranyos, tövén kékesbe átmenő folttal. Az utolsó haslemez hátsó szegélye erősen felhajló, a középben kissé hátranyomott. Hossza 4—6·5 mm. — Előfordul Dél-Európában és Észak-Afrikában, nálunk ritkább jelenség. Termőhelyei: Budapest, Péczel, Isaszeg, N.-Vázsony, Pécs, Szelindek, Sz.-Erzsébet¹, Szemenik, Vrdnik, Novi és Dalmácia. (*scutellaris* GENÉ, *Croesus* auct. non VILLERS).

3. *viminalis* CAST. & GORY.

- A szárnyfedők ránczolva pontozottak és erőteljes pontsorokkal díszítettek. Érczfényű zöld, az előtor hátán rendszerint két sötétkék folttal, a szárnyfedők sötét aranyos-vörösek, tő-, oldal- és varratszegélyük zöld. Egyebekben előbbi fajhoz

¹ ORMAY (Adatok Erdély bogárfaunájához. 1888, p. 33.) *A. olympica* KIESW. név alatt említi.

hasonló. Hossza 5—6 mm. — Előfordul Dél-Európában, nálunk Dalmáciában. (*variipennis* KÜST.) 4. *praeclara* MANNH.

7. Az utolsó haslemez csúcsának két oldalán mély barázda van, mely a csúcson találkozik, a haslemez középső része ennél fogva itt hátrafelé irányult nyulvány alakjában kihúzott. Ércfényű, világos vagy sötétebb zöld, aranyos-zöld, rézszínű vagy barna. Hossza 4—6 mm. — Előfordul Közép-Európa déli felében, Dél-Európában, Észak-Afrikában és Szíriában. Magyarországon Budapest, illetőleg Debreczentől délre mindenütt található és különösen a Tengeremléken nem ritka. (*umbellatarum* FABR 1801 nec 1787, *chamomillae* MANNH., *pleuralis* FAIRM.) 6. *millefolii* FABR.

- Az utolsó haslemez csúcsa közepén kis bemetszés van, az oldalszegély pedig kétoldalt öblösen kikanyarított. Világosabb vagy sötétebb rézszínű, a fej ránczolva-pontozott és fehér szőrökkel fedett. Az előtor háta szélesebb mint hosszú, oldalai íveltek. A szárnyfedők a csúcson egyenként kerekítettek, felületük sűrűn szemcsés, finom fehér szőrözettel fedett, nem síma, a váll bütykösen kiálló, hátul a varrat mellett kissé benyomott. Előfordul Dél-Európában, nálunk Dalmáciában: Zelenika, Budua. (?*umbellatarum* FABR.)¹

7. *inculta* GERM.

8. Ércfényű zöld, kék, vörös, bronzszínű vagy többszínű 9
 — Egyszínű ércfényű fekete 21
 9. Az előtor hátán, melyet fehér felálló gyapjas szőrözet fed, nincsenek bemélyedések 10
 — Az előtor háta csupasz, vagy testhez símuló fehér szőrözet fedi, vagy ritkán a szőrözet felálló, de akkor a felületen gödörszerű bemélyedések vagy mély középvonal van 12
 10. Az előtor háta recézetten pontozott, a pontok részben köldökformák 11
 — Az előtor háta szemcsézetten pontozott, sötétkék, oldalt zöld szegélylyel és két nagy fekete foltal a középben, oldalai szögletesen kiszélesedettek. A fej kissé fénylő zöld, a fejtető sötét, a szárnyfedők biborvörösek, széles fénylő sötétibolyaszínű közös foltal a középben, mely hátul kiszélesedik és kerekített, az első harmadban pedig zöldek. Hossza 10 mm. — Előfordul Dél-Franciaországban, Olaszországban és nálunk Dalmáciában. (*Croesus* LAP. & GORY).

10. *Midas* KIESW.

¹ Az *umbellatarum* név alatt (KÜTHY, Fauna Regni Hungariae. Coleoptera. 1897, p. 111) faunánkból említett termőhelyek mind az *A. millefolii*-ra vonatkoznak.

11. Az előtor háta zöld, némelykor oldalt rézvörös, a középén fekete sávok nélkül. Ércfényű aranyos-zöld, a szárnyfedőket széles biborvörös sáv szegélyezi, alul aranyos-zöld, rézvörös vagy ércfényű és hosszú fehér gyapjas szőrözettel fedett. A fej szemcsésen pontozott, az előtor háta reczézten pontozott, a pontok részben köldökformák, a szárnyfedők oldalszéle hátul és a csúcson fogacskezett. Hossza 8—12 mm. — Előfordul Közép- és Dél-Európában és Algirban, nálunk elég ritka: Budapest, Péczel, Isaszeg, Kalocsa, Hajós, Kecskemét, Makó, Nagyvárad, Dunaörs, Ács, K.-Kálna, Besztercebánya, S.-A.-Ujhely, Beregszász, Déva, Temesvár, Ulma, Eszék, Vinkovce. (*deaurata* GMELL., *auricolor* HBST.)

8. *aurulenta* FABR.

- Az előtor háta aranyosan vagy zöldesen fénylő biborvörös a közép-vonaltól jobbról-balról egy-egy széles fekete sávval, a szárnyfedők ércfényű barnák, szemcsézettek és gyér fehér szőrözettel fedettek. Hossza 6—11 mm. — Előfordul Közép- és Dél-Európában, nálunk elég ritka: Budapest, Péczel, Isaszeg, Mária-Besnyő, Kalocsa, Hajós, Martonkát, Nagyvárad, Székelyhíd, Dunaörs, Ács, K.-Kálna, Besztercebánya, S.-A.-Ujhely, Farkasd, Déva, Temesvár, Gerebencz, Ulma, Palánka, Eszék, Martinci, Zengg. (*bistriata* FABR., *elongatula* SCHRNK., *rubina* FOURCR.)

9. *manca* LINN.

12. A homlokot hosszú elálló szőrözet fedi 13
 — A homlok csupasz vagy csak finom testhez simuló szőrözet fedi 16
 13. Az előtor hátán széles hosszanti barázda van a középén 14
 — Az előtor háta közepén nincs hosszanti barázda, vagy ha van, ez nagyon finom 15
 14. A nőstények utolsó haslemeze a csúcson háromszögűen kímetszett. Aranyos-zöld, zöld vagy kék, az előtor háta a középén és kétoldalt zöld, közben pedig feketés-kék, a szárnyfedők biborvörösek, az oldalszegély mellett a váll mögött fekete vagy kékes-fekete harántfolttal, a paizsocskán hosszúkháromszögű zöld folttal, melynek csúcsa a szárnyfedők közepét éri el, ezt nagy a szárnyfedők egész közepére terjedő, hátul kiszélesedett és kerékített fekete vagy feketés-kék folt veszi körül, mely a középén túl terjed. Az előtor háta inkább előrefelé szélesedő, a középén széles és lapos hosszanti barázdával, a korongon reczésen harántul ránczolt, oldalt ránczolt, sűrű reczékkal és köldökforma pontokkal. Hossza 7—10 mm. — Előfordul Közép-Európában és nálunk is ritka. Termőhelyei: Péczel, Kalocsa, Hajós, Felső-Lövő,

Bakabánya, Pozsony, Rozsnyó, Besztercebánya, Csetnek, Tolesva, Máramarosziget, Herkulesfürdő, Lipik, Zengg és Dalmácia. (*fulminans* SCHRNK., *fulminatrix* HBST.).¹

11. *candens* PANZ.

- A nőstények utolsó haslemeze a csúcson a hímekéhez hasonlóan kissé lehajló, lemetszett és a középén kissé behajló. A fej aranyos-zöld, zöld, ércfényű feketés vagy fekete, az előtor háta kékes-fekete vagy fekete, a keskeny oldalszegély és a hosszanti barázda zöld vagy kék, a szárnyfedők biborvörösek; a paizsocskán háromszögű zöld folttal, mely csak az első harmadig terjed és körülötte kékes-fekete széles folttal, mely hátul kiszélesedik, csúcsa hegyesítve kerekített és majdnem a szárnyfedők csúcsáig terjed. Az előtor háta inkább hátrafelé szélesedő, a hosszanti barázda keskenyebb, a középén harántul ránczolt, a ránczok kifelé ívekben kifutók, a hátsó szögletek felé reczés és köldökforma pontokkal beszórt. Hossza 6·5—9 mm. — Előfordul Európa déli felében; hazai termőhelyei: Budapest, Zágráb, Zengg és Dalmácia. (*candens* LAP. & GORY, *phaenica* GANGLB., *urens* AB.)

12. *lucens* KÜST.

15. Az állat fémfényű aranyos-zöld, legfeljebb az előtor hátán találunk két fekete foltot, a paizsocska is fénytelen fekete, a homlokon hosszabb elálló, az előtor hátán és a szárnyfedőkön nagyon rövid testhez símuló fehér szőrözettel fedett. Az előtor háta reczézett, a reczékben köldökforma pontokkal, a szárnyfedők ránczolva szemcsések, a csúcson finoman fogacsázottak. Hossza 6—8 mm. — Magyarország jellemző faja, melyet eddig Budapesten, Újpesten, Kalocsán és Erdélyben gyűjtöttek.

13. *Hackeri* J. FRIV.

- Az állat testének elülső fele kék vagy zöldes-kék, a hátsó fele biborvörös, az előtor hátán két kerek fekete vagy kékes-fekete folttal, ez a középén finoman ránczolt, a ránczok ívekben haladnak kifelé, oldalt reczésen ránczolt. A szárnyfedők tövén levő közös háromszögű vagy kerekített folt zöld vagy zöldes-kék, legfeljebb az elülső harmadig terjed és hátsó széle aranyosan elmosódott. Hossza 5—7 mm. — Előfordul Közép-Európában, nálunk elterjedt és nem ritka.

14. *salicis* FABR.

Változatai: *a.* Némelykor a szárnyfedők tövén levő zöld

¹ Az *A. candens* lárvája a cseresnye fájában fejlődik és menetének nyílása a fa déli oldalán keresendő, a kifejlesztett bogár május—júniusban repül.

háromszögű folt hosszúra nyult, a szárnyfedők közepéig terjed. — Előfordul a törzsfaj között, de ritka: Budapest, Zircz. (*semicuprea* KÜSTR.) **ab. *Croesus*** VILLERS.

b. A fej és az előtor háta sötét ibolyakék, csak az előtor hátának oldalszegélye zöldes-kék, a szárnyfedők paizsoeska körüli foltja sötét ibolyaszínű (némelykor zöldes fémfénynyel), ezt hátul keskeny biborvörös, majd széles zöldes-kék csík szegélyezi, mely azután a szárnyfedők közepén átmegy a réz- vagy barnás-rézvörös alapszínbe. — Eddig csak Magyarország területéről ismerjük (Pilismarót, Kúp, Kőszeg, Tasnád, Nagyszeben, Kozsa, Vrdnik). **ab. *speciosa*** CSIKI.

16. Az előtor hátának két oldalán nagy és mély, síma, csak hosszirányban rovátkolt gödröcske van 17
 — Az előtor hátán csak a hátsó szögletek mellett van apró, síma, a koronggal egyformán skulpturált gödröcske 18
17. A szárnyfedők csúcán az oldalszegély mentén nagy és mély pontok vannak, ezeket belülről még egy erőteljes pontsor szegélyezi vagy az egész csúcson mélyen beszúrt pontok vannak. A hím egyszínű aranyos zöld, csak az előtor hátának két oldalán van egy-egy elmosódott sötét folt. A nőstény feje és előtora kék, a szárnyfedők rézvörösek, csak a fejtető, az előtor háta a közép vonal mentén és egy hosszúkás háromszögű közös folt a szárnyfedőkön zöld. Hossza 4–6 mm. — Előfordul Európa középső és déli részében, a Kaukázusban és Észak-Afrikában, faunánkban elterjedt és közönséges. (*nitida* ROSSI, *nitens* F., *foveolata* HBST., *fulgens* HBST., *dorsalis* CAST. & GORY). 15. ***fulgurans*** SCHRNE.
 Változata: Némelykor az állat szép fémfényű kék. — Előfordul a törzsfaj között, de ritka: Balaton-Ederics, Bogdánd, Vrdnik, Vinkovce. **ab. *azurescens*** CAST. & GORY.
- A szárnyfedők csúcán is csak finom pontokat találunk. Színeződése olyan mint az előbbi faj-é, de általában véve kevésbé élénk zöld, kékes-zöld, kék vagy rézvörös, a nőstények szárnyfedőjén levő háromszögű közös folt sokkal kisebb és elmosódott. Hossza 4–6 mm. — Előfordul Európa középső és déli részében és Kis-Ázsiában. Nálunk elterjedt, de elég ritka: Budapest, Pilismarót, Tarcsa, Balaton-Ederics, Pécs, Beczkó, Nagycsür, Gerebencz, Oravicza, Herkulesfürdő, Vrdnik, Buccari, Novi, Gospic, Velebit, Zelenika. (*grammica* CAST. & GORY 1839). 16. ***podolica*** MANNH. 1837.
18. A szárnyfedők zöld vagy kék színűek 19
 — A test egyszínű bronzszínű, ritkán feketés bronzszínű, a csápok érzéfényű feketék. A fej finoman és sűrűn pontozott,

reczései ránczolt, a reczékben köldökforma ponttal. Az előtor hátának oldalai íveltek, a derékszögű hátsó szögletek előtt alig vagy kissé öblösek. Hossza 3.5—5 mm. — Előfordul Európa középső és déli részében, nálunk ritka: Budapest, Péczel, Tusnád, Német-Bogsán, Jeselnicza, Drenkova, Dalmácia. (*Chevrieri* CAST. & GORY, *Spinolae* CAST. & GORY, *pygmaea* BRULL., *banatica* GORY). 20. *funerula* ILLIG.

19. Az előtor háta a közepén finoman harántul ránczolt és szemesés, oldalt reczézett, a reczékben köldökforma ponttal. A him egyszínű ércfényű zöld, a nőstény biborvörös, zöld szárnyfedőkkel. Hossza 4—7 mm. — Előfordul egész Európában és faunánkban is elterjedt és gyakori. (*laeta* F., *styria* VOET). 17. *nitidula* LINN.

Változatai: *a.* Az előtor hátát két kerek fekete folt díszíti. — Előfordul a törzsfaj között és nálunk is közönséges.

ab. signaticollis KRYN.

b. A szárnyfedők sötétkék vagy ibolyakék színűek. — Előfordul a törzsfaj között, de elég ritka színváltozat: Zemplén, Zilah, Keresztényhavas, Szászújfalú, Papuk-hegység.

ab. cyanipennis GORY.

- Az előtor háta egész felületén reczés, a reczékben köldökforma ponttal 20

20. Az előtor háta aranyos-rézvörös, elülső szélén széles fekete vagy feketés-kék nem egészen az oldalakig terjedő csíkkal, az állat különben ércfényű zöld vagy kékes-zöld. Hossza 4.5—5 mm. — Előfordul Dél-Európában, nálunk Dalmáciában: Spalato. (*annulicollis* STURM, *nitidicollis* CAST. & GORY).

18. *hypomelaena* ILLIG.

- Az előtor hátának korongja kékes-fekete, az oldalszél szélesen aranyos-rézvörös, az állat különben sötétkék, a fej rézvörös-sötét fejtetővel. Hossza 5 mm. — Előfordul Görög- és Törökországban, Kis-Ázsiában, Ausztriában és állítólag Magyarországon (Besztercebánya, PETRICKÓ) is.

19. *discicollis* CAST. & GORY.

21. A fej szőrös 22

- A fej csupasz 26

22. A fejét hosszú fehér szőrözet fedi 23

- A fejét sötét (feketés) szőrözet fedi 25

23. Az előtor háta közepén nincs hosszanti barázda. Ércfényű fekete, a fej és az előtor háta az oldalszegély mentén kissé zöldesen fénylő. Az előtor háta sokkal szélesebb mint hosszú, finoman reczézett. A paizsoeska benyomott, a szárnyfedők finoman ránczolva szemesézettek. Alul zöldesen vagy ibolya-

san fénylő fekete. Hossza 7—11 mm. — Előfordul Görögországban, a Balkánon és Magyarországon is (Herkulesfürdő, Allion-hegy); nagyon ritka. (*melancholica* KR. nec GORY).

21. *Kiesenwetteri* MARS.

— Az előtor hátán van többé-kevésbé mély hosszanti barázda 24

24. Az előtor hátának oldalai a középben tul szögletesen kiállók. Ércfényű (alul többnyire zöldeesen fénylő) fekete. Az előtor hátán négy, sokszor elmosódott gödröcske van, felülete recézett, a recékben köldökforma ponttal. A szárnyfedők a varrat mellett hátul benyomottak, a váll mögött két részütes elenyésző bordával, felületük szemcsézett és finom fehér szőrökkel fedett. Hossza 7—9.5 mm. — Előfordul Közép-Európában, főleg Németországban; Magyarországon (Keresztényhavas, Sljeme) nagyon ritka. (*similis* SAUND.)

22. *morio* FABR.

— Az előtor hátának oldalai elül kerekítettek, hátul öblösek. Ércfényű fekete, fehér szőrökkel fedett, a fej pontozott, az előtor háta harántul ránczolt, oldalt pontozott, a szárnyfedők szemcsézetten pontozottak, hosszanti ránczoktól és bemélyedésektől egyenetlenek. Hossza 4.6 mm. — Előfordul Szerbiában, Török- és Görögországban, Kis-Ázsiában, Sziriában, Algirban és BIELZ szerint Erdélyben is. (*Magdalenae* FAIRM., *biimpressa* MARS., *Marmottani* BRIS.)

23. *plicata* KIESW.

25. Az előtor hátán nincs vagy csak oldalt van egy-egy gödöröszerű bemélyedés, felülete recézett, a recékben köldökforma pontokkal. A szárnyfedők $1\frac{1}{3}$ oly hosszúak mint szélesek, finoman szemcsézettek. Hossza 6—8.5 mm. — Előfordul Közép-Európában; Magyarországon (Pécs, Koritnyicza, Tátrafüred, Bártfa, Kolozsvár, Lotrionavölgy, Orsova, Oravicza, Velebit) elég ritka. (*umbellatarum* OLIV., *istriana* ROSH.)

24. *sepulchralis* FABR.

— Az előtor hátán négy gödöröszerű bemélyedés van, a felülete pedig recézett, a recékben köldökforma pontokkal, csak elül a középben szabálytalanul recézett, köldökforma pontok nélkül. A szárnyfedők $1\frac{1}{2}$ oly hosszúak mint szélesek, ránczolva-pontozottak. Hossza 6 mm. — Előfordul Közép-Európa hegyvidékeiben; hazai termőhelyei: Tátrafüred, Tátra, Fuzine.

25. *helvetica* STIERL.

26. Az állat fekete, kissé érczesen fénylő, az előtor hátán négy nagy és mély gödröcske van, oldalai szögletesen kiállók, mert a középben öblösek. A szárnyfedők finoman ránczoltak és pontozottak, a pontok többé-kevésbé sorokban állanak, felületük bemélyedésektől és bordaszerű kiemelkedésektől

egyenetlen. Hossza 5—7·5 mm. — Előfordul Európában, nálunk a hegyvidék lakója és a Kárpátok területén közönséges. (*punctata* PONZA, *quadriimpressa* MOTSCH.)

26. *quadripunctata* LINN.

— Az állat erősen bronzfényű fekete, az előtor hátán levő gödröcskék sekélyek, oldalai kerekítettek. A szárnyfedők erőteljesen pontozottak, a pontok szabályos sorokat képeznek. Hossza 4 mm. — Előfordul Közép-Európában és a Kaukázusban; Magyarországon (Bártfa, Herkulesfürdő) ritka.

27. *Goëti* CAST. & GORY.

Különfélék.

Személyi hírek. A francia kormány DR. HORVÁTH GÉZA nemzeti múzeumi osztályigazgatót, a Magyar Entomológiai Társaság elnökét, a közoktatás tisztjévé (Officier de l'Instruction publique) nevezte ki. — Az „American Entomological Society“ Washingtonban DR. HORVÁTH GÉZA múzeumi osztályigazgatót és DR. KERTÉSZ KÁLMÁN múzeumi őrt levelező tagjává választotta.

Lepkészeti megfigyelés. A *Protoparce convolvuli* nálunk repülő őszi nemzedékének nőtényei tapasztalás szerint fejletlen petékkal bírnak. Az idén augusztus 25.-e körül újra fogtam egy *Pr. convolvuli* nőtényt, melyet, egyik német szaklapban olvasottak alapján, három héten át egy fabódében, meleg helyen tartottam s naponkint etettem cukoroldattal. A harmadik hét vége felé a lepkét felbontottam s benne nagyszámú teljesen fejlett petét találtam. Ha a lepkében a fogáskor mint rendszeren fejletlenek voltak a peték, úgy azok ezen idő alatt a fogságban fejlődtek ki. Elegendő táplálék és kellő hőmérséklet mellett tehát a *Protoparce convolvuli* petéi a nőtény testében épúgy fejlődnek tovább mint az áttelelő nappali lepkék petéi.

BLUMENTHAL MIKLÓS (Zombor).

Irodalom.

Lejtényi Sándor: Rovargyűjtő segédkönyv a középiskolai tanuló ifjuság számára. Második javított és bővített kiadás. Franklin-Társulat kiadása Budapest. 1911. Ára 1 K 20 f.

Szerző a 118 oldalas kis nyoleczdrét alakú könyvben hasznos útmutatást ad a tanulóknak a rovarok gyűjtési módjáról és azoknak tudományos elrendezéséről. Így könyve két főrésze oszlik: az I. részben csak a gyűjtésről, a II. részben pedig a gyűjtemény elren-